

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 201
в Українському державному університеті
імені Михайла Драгоманова
докторові філологічних наук, професорові,
декану факультету іноземної філології,
професорові кафедри прикладної
лінгвістики та перекладознавства
факультету іноземної філології
Наталії Євгенівні ЛЕМІШ

Відгук

офіційного опонента **Грищенко Олени Володимирівни**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри англійської мови та комунікації, Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на дисертацію **Плюти Наталії Леонідівни «Специфіка мовлення адресанта-ретранслятора в сучасному англомовному політичному дискурсі»**, подану до захисту на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія (Київ, 2026).

1. Актуальність дисертаційного дослідження. Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена зростаючою роллю політичної комунікації в сучасному інформаційному суспільстві, де мовлення політичних акторів виступає ключовим інструментом впливу, переконання та формування громадської думки. Особливої ваги набуває аналіз інституційного політичного дискурсу, який характеризується статусною асиметрією учасників, наявністю владних інтенцій і стратегій маніпулятивного впливу.

Попри значну кількість наукових праць, присвячених політичному дискурсу, основна увага дослідників традиційно зосереджується на мовленні політичних лідерів, тоді як інші учасники комунікації, зокрема представники влади нижчих рівнів політичної ієрархії, залишаються недостатньо вивченими. У цьому контексті особливий інтерес становить мовленнєва діяльність пресекретарів Білого дому США, які виконують функцію посередників між владою та суспільством і водночас поєднують риси офіційного представника та автономного комунікатора.

Об'єктом дослідження є сучасний англомовний політичний дискурс у ситуації пресбрифінгів пресекретарів Білого дому США та пресконференцій президентів США. **Предмет** дослідження становить мовлення адресанта-ретранслятора як специфічного типу учасника політичної комунікації, представленого пресекретарями Білого дому США.

Мета дисертаційної роботи полягає у визначенні типових та індивідуальних рис мовлення адресанта-ретранслятора в сучасному англомовному політичному

дискурсі, зокрема виявленні впливу статусно-рольових обмежень, комунікативної ситуації та особистісних характеристик мовця на формування його мовленнєвої поведінки.

Таким чином, актуальність дослідження визначається як недостатньою розробленістю проблеми мовлення адресанта-ретранслятора в політичному дискурсі, так і необхідністю комплексного аналізу мовленнєвих стратегій і тактик у сучасному англomовному політичному просторі.

2. Наукова новизна результатів дисертації. Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає у комплексному аналізі мовлення пресекретарів Білого дому США як специфічного типу учасників політичного дискурсу – адресантів-ретрансляторів, що раніше не було предметом спеціального лінгвістичного вивчення. У роботі здійснено системне дослідження мовлення пресекретарів Білого дому США у межах жанру пресбрифінгу як окремого різновиду інституційного політичного дискурсу; сформовано та описано набір комунікативних стратегій і тактик, характерних для мовлення як пресекретарів, так і президентів США, а також виявлено відмінності у їх реалізації залежно від комунікативної ролі; доведено, що вибір комунікативних тактик не є універсальним і визначається конкретними умовами комунікації, статусними параметрами учасників та прагматичними цілями мовлення.

У ході дослідження встановлено ключову роль дейктичних одиниць (зокрема особових займенників I, WE, YOU, THEY та лексеми PRESIDENT) у репрезентації індивідуальної мовної особистості адресанта-ретранслятора; експериментально підтверджено системність їх уживання та визначено їх як ключові елементи політичного мовлення; виявлено чинники формування індивідуальної мовної особистості пресекретаря, зокрема вплив соціалізації, професійного досвіду, комунікативної ситуації та особистісних характеристик; продемонстровано наявність гендерних особливостей мовлення, зокрема підвищену частотність уживання особових займенників у мовленні жінок; статистично обґрунтовано мінімальний обсяг корпусу текстів, необхідний для забезпечення репрезентативності результатів, а також доведено, що спосіб формування підвибірок не впливає на точність визначення частот мовних одиниць.

Отже, наукова новизна роботи полягає не лише у введенні до наукового обігу нового об'єкта аналізу, але й у поєднанні дискурс-аналізу з кількісними та статистичними методами, що забезпечує комплексність і достовірність отриманих результатів.

3. Теоретичне і практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає у розширенні підходів до вивчення сучасної лінгвістики, зокрема в межах дискурс-аналізу, соціолінгвістики та теорії мовної особистості. У роботі поглиблено наукові уявлення про індивідуальну мовну особистість у політичному дискурсі, зокрема на прикладі пресекретарів Білого дому. У дослідженні уточнено й розвинуто поняття ідіолекту як складника мовної особистості, зокрема показано його

залежність від комплексу соціальних, психологічних та професійних чинників. Особливу теоретичну цінність має виявлення закономірностей впливу соціального середовища, попереднього досвіду та умов комунікації на мовленнєву поведінку індивіда. Зокрема, доведено, що ранні етапи соціалізації мають визначальний вплив на формування мовної особистості, а також що належність до певного професійного середовища та сталість соціальної групи сприяють формуванню більш узгодженого ідіолекту.

Крім того, результати дослідження розширюють теоретичні підходи до аналізу займенникових стратегій у політичному дискурсі (зокрема використання «I» та «we»), а також уточнюють роль гендерного чинника у мовленні політичних комунікаторів. Усе це створює підґрунтя для подальших досліджень мовної репрезентації особистості в інституційному дискурсі.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх застосування в кількох напрямках. По-перше, результати дослідження можуть бути використані у викладанні дисциплін лінгвістичного циклу: стилістики, дискурс-аналізу, соціолінгвістики, політичної комунікації та прагмалінгвістики. Запропоновані підходи до аналізу мовної особистості можуть слугувати основою для розроблення навчальних курсів, спецкурсів і практичних занять. По-друге, практичну цінність мають висновки щодо мовленнєвої поведінки пресекретарів як професійних комунікаторів. Виявлені закономірності можуть бути використані під час підготовки фахівців у сфері публічної комунікації, медіа, PR та політичного консалтингу, зокрема для формування ефективних стратегій мовлення залежно від комунікативної ситуації. По-третє, результати можуть бути застосовані в практиці політичного та медійного аналізу, зокрема під час дослідження індивідуального стилю мовлення публічних осіб, оцінювання ефективності їхньої комунікації та прогнозування комунікативної поведінки в різних умовах.

4. Наукова обґрунтованість результатів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукова обґрунтованість результатів дисертації забезпечується чітко визначеною методологічною базою дослідження, яка поєднує сучасні підходи до аналізу дискурсу, мовної особистості та соціолінгвістичних явищ. У роботі послідовно реалізовано комплексний підхід до вивчення мовлення пресекретарів, що передбачає врахування як мовних, так і позамовних чинників. В дослідженні аргументовано використовуються як якісні, так і кількісні методи аналізу, що дозволяє всебічно дослідити особливості мовлення та підтвердити висновки емпіричними даними (зокрема аналізом частотності мовних одиниць, таких як особові займенники). Висновки логічно сформовані на підставі проведеного аналізу та узгоджуються з поставленою метою і завданнями дослідження.

Достовірність отриманих результатів забезпечується репрезентативністю досліджуваного матеріалу та його інтерпретацією. У роботі використано автентичні тексти публічних виступів і брифінгів пресекретарів Білого дому, що гарантує реальну мовну базу для аналізу. Достовірність також підтверджується узгодженістю результатів із відомими положеннями сучасної лінгвістики та їх емпіричною перевіркою. Зокрема, встановлені залежності між мовленням і

соціальними, психологічними та професійними чинниками підтверджуються конкретними прикладами мовних особистостей (наприклад, вплив соціального досвіду або умов комунікації на мовлення індивіда). Результати дослідження демонструють внутрішню логічну узгодженість і не суперечать отриманим емпіричним даним, що також свідчить про їхню наукову достовірність.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. У розділах поетапно представлено виконання поставлених завдань дослідження. Його методологічний рівень є свідченням того, що Наталія Плюта оволоділа необхідними для рівня доктора філософії компетенціями. Дисертацію виконано в контексті науково-дослідної роботи кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова «Корпусні лінгвістичні дослідження у зіставному та прикладному аспектах» (номер державної реєстрації 0120U101670 від 18.03.2020 р.).

Тема дисертації затверджена Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, протокол №5 від 24 листопада 2022 р.

6. Апробація результатів дисертації. Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових публікаціях. Основні результати дисертаційного дослідження повною мірою відображено у 9 наукових публікаціях за темою роботи, виконаних одноосібно.

Зокрема, основні положення та результати дослідження опубліковано у 4 статтях у наукових виданнях, включених на момент публікації до Переліку наукових фахових видань України. Додаткове висвітлення результатів здійснено у 5 матеріалах міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Апробацію результатів дослідження забезпечено також шляхом їх представлення на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Усі публікації відповідають тематиці дисертації та відображають її основні положення і результати.

7. Структура та зміст дисертації, її самостійність, завершеність, відповідність вимогам щодо оформлення та обсягу.

Дисертаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел, списку джерел фактичного матеріалу та 10 додатків. Загальний обсяг дисертації становить 222 сторінки, з них 176 сторінок основного тексту. Бібліографія налічує 224 джерела, з яких 111 іноземними мовами.

У розділі 1 «Теоретичні засади дослідження мовленнєвої діяльності в англomовному політичному дискурсі» розглянуто теоретичні засади дослідження мовленнєвої діяльності в англomовному політичному дискурсі. Автором проаналізовано підходи до визначення понять політичної комунікації, дискурсу та політичного дискурсу, висвітлено їхні основні характеристики та роль у суспільній взаємодії. Окрему увагу приділено політичному дискурсу як процесу передачі та обміну політичною інформацією, спрямованому на вплив на адресата, а також його інституційним, прагматичним і комунікативним особливостям.

У розділі також проаналізовано наукові підходи до розуміння мовної особистості та способи її реконструкції в сучасних лінгвістичних дослідженнях. Визначено теоретичні положення, пов'язані з вивченням комунікативних стратегій і тактик у політичному дискурсі, розглянуто їхні дефініції, класифікації та особливості реалізації в політичній комунікації. За результатами аналізу наукових джерел сформульовано теоретичні положення, які стали підґрунтям для подальших етапів дослідження.

У розділі 2 «**Методи дослідження мовлення учасників політичного дискурсу**» висвітлено методологічні засади дослідження мовлення учасників політичного дискурсу. Автором проаналізовано основні підходи до вивчення політичного дискурсу, зокрема критичний дискурс-аналіз, лінгвокогнітивний, кількісний, описовий та інтент-аналіз, а також розглянуто можливості їх застосування для дослідження мовленнєвої діяльності учасників політичної комунікації. Окрему увагу приділено співвідношенню кількісних і якісних методів аналізу дискурсу, їхнім перевагам, обмеженням і специфіці використання в сучасних лінгвістичних дослідженнях.

У розділі також викладено основні положення статистичної обробки експериментальних даних, необхідних для аналізу корпусного матеріалу, а також представлено результати експериментального дослідження впливу способу формування вибірки на репрезентативність отриманих результатів. На матеріалі корпусів пресбрифінгів прессекретарів Білого дому здійснено аналіз частотних характеристик окремих мовних одиниць, визначено параметри статистичної надійності результатів, оцінено вплив розміру корпусу та способів його сегментації на стабільність отриманих даних, а також обґрунтовано параметри корпусного аналізу, використаного в подальшому дослідженні.

Розділ 3 «Комунікативно-прагматичні характеристики мовлення прессекретарів Білого дому США» зосереджено на виявленні ключових особливостей мовлення прессекретарів у межах інституційного політичного дискурсу. Автор розглядає прессекретаря як особливий тип мовної особистості – адресанта-ретранслятора, який одночасно представляє позицію адміністрації президента та взаємодіє з представниками засобів масової інформації. У підрозділі аналізуються статусно-рольові особливості учасників пресбрифінгів, специфіка їхньої комунікативної взаємодії, а також вплив інституційних обмежень на вибір мовленнєвих стратегій і тактик. Показано, що мовлення прессекретаря формується під впливом його проміжного статусу між політичним керівництвом і громадськістю, що визначає особливості реалізації комунікативних намірів.

Особливу увагу приділено порівняльному аналізу комунікативних стратегій і тактик, які використовують президенти США та їхні прессекретарі під час пресконференцій і пресбрифінгів. На основі кількісного та якісного аналізу визначено найхарактерніші тактики мовленнєвого впливу, зокрема інформування, роз'яснення, переконання, захист іміджу, уникання прямої відповіді та апелювання до авторитету. Крім того, досліджено роль особових займенників та інших мовних засобів у реалізації функції персуазивності, самопозиціонуванні мовця та конструюванні взаємин з аудиторією. Це дозволило виявити типові риси мовлення прессекретаря Білого дому як

представника політичного інституту та окреслити його мовну поведінку в поліперсонологійному вимірі мовної особистості.

Розділ 4 «Фактори впливу на формування індивідуальної мовної особистості пресекретаря Білого дому США» присвячений дослідженню факторів, що впливають на формування індивідуальної мовної особистості пресекретаря Білого дому США. Автор виходить із положення, що мовлення політичного речника визначається не лише його посадовими функціями, а й особистісними характеристиками, професійним досвідом, освітою, медійною репутацією та особливостями взаємодії з політичним керівництвом. Для аналізу було реконструйовано мовленнєві портрети шести пресекретарів різних президентських адміністрацій США на основі біографічних даних, відгуків медіа та корпусу пресбрифінгів. Особлива увага приділяється тому, як індивідуальні риси особистості відображаються у виборі мовних засобів, насамперед особових займенників, лексики, стилістичних прийомів і способів взаємодії з журналістами.

У розділі здійснено порівняльний аналіз мовленнєвих портретів Ді Ді Майерс, Джейка Сіверта, Арі Флейшера, Дани Періно, Шона Спайсера та інших пресекретарів, що дозволило виявити зв'язок між їхніми психологічними, професійними та статусно-рольовими характеристиками й особливостями мовлення. Автор показує, що впевненість чи не впевненість у собі, ступінь автономності, лояльність до президента, досвід роботи в політичних комунікаціях та ставлення медіа впливають на комунікативну поведінку речників, зокрема на способи інформування, захисту іміджу адміністрації, ухилення від незручних запитань, критику опонентів і конструювання опозиції «свої – чужі». У результаті розділ демонструє, як індивідуальні та соціально-політичні чинники формують мовну особистість пресекретаря та визначають її прояви в інституційному політичному дискурсі.

Загальні висновки дисертації узагальнюють результати комплексного аналізу мовлення пресекретарів Білого дому США в інституційному політичному дискурсі: окреслено специфіку учасників і ролей у пресбрифінгах, обґрунтовано параметри формування дослідницького корпусу та статистичні закономірності вживання дійсних одиниць, виявлено ключові комунікативні стратегії й тактики та чинники їх вибору. Доведено, що мовлення пресекретаря формується як індивідуальна мовна особистість під впливом соціальних, психологічних і ситуативних факторів, включно з гендерними особливостями, що забезпечує цілісність, завершеність і наукову обґрунтованість проведеного дослідження.

8. Дотримання академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях. З аналізу тексту дисертації вбачається дотримання здобувачкою вимог академічної доброчесності. Використані ідеї, результати й тексти інших авторів мають належні покликання на відповідне джерело. Рукопис дисертації пройшов перевірку на наявність плагіату у системі Turnitin. За результатами автоматизованої перевірки на виявлення текстових збігів встановлено, що

коефіцієнт подібності з публікаціями, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації (відсоток схожості з усіма джерелами), становить 15%.

9. Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Підкреслюючи належний рівень виконання дисертації, вважаємо за необхідне зробити деякі критичні коментарі:

1. У роботі стверджується, що *«вживання дейктиків I і PRESIDENT є системним, і їх можна вважати ключовими словами»* (с. 6). Водночас таке трактування викликає сумнів з огляду на усталене розуміння терміна *«ключові слова»* в лінгвістиці. У зв'язку з цим доцільно уточнити, чи йдеться у дослідженні про *ключові слова* у семантичному розумінні, чи радше про *частотні / статистично значущі одиниці*, що визначаються на основі корпусного аналізу.
2. Автор зазначає, що *«ключову роль у репрезентації індивідуальної мовної особистості пресекретаря відіграють особові займенники I, WE, YOU, THEY»* (с. 26). Водночас виникає питання, чи справді саме ці одиниці можуть розглядатися як специфічний маркер індивідуальної мовної особистості, зважаючи на те, що займенники є універсальними елементами будь-якого мовлення. Чи не доцільніше в такому разі говорити про їхню функціональну або прагматичну специфіку саме в політичному дискурсі (наприклад, у конструюванні колективної ідентичності, дистанціюванні або адресації), а не про їхню *«ключову роль»* як таку?
3. Окремої уваги потребує уточнення деяких аспектів поняття *«адресант-ретранслятор»*, його подальша деталізація та чітке відмежування від суміжних термінів (*«речник»*, *«представник»*, *«комунікативний посередник»*). Також доцільно уточнити ступінь автономності пресекретаря: за яких умов він функціонує переважно як ретранслятор інституційної позиції, а за яких – як відносно самостійний комунікативний агент. У цьому контексті варто врахувати колективний характер формування політичного повідомлення (роль комунікаційної служби, спічрайтерів, аналітиків та радників) і, відповідно, конкретизувати, яким чином індивідуальна мовна особистість пресекретаря співвідноситься з інституційно зумовленою та колективно сформованою комунікацією.
4. У роботі стверджується, що *«політичний дискурс завжди є інституційним»* (с. 31). Водночас таке узагальнення видається дещо категоричним, оскільки в сучасних дослідженнях політичний дискурс розглядається ширше і не обмежується виключно інституційними формами. Зокрема, виокремлюють також неінституційні та напівінституційні різновиди політичного дискурсу.
5. Представлений у роботі емпіричний матеріал і застосування методів математичної статистики справляють позитивне враження, зокрема завдяки ретельно сформованим вибіркам мовлення пресекретарів і президентів США, дійсно їх поділ на підвибірки різного й однакового обсягу. Водночас перспективним видається подальше уточнення методологічного статусу використаного матеріалу в контексті корпусної

лінгвістики, а також можливе залучення наявних корпусів текстів, які містять структурований і лінгвістично анотований матеріал. Це могло б розширити аналітичні можливості дослідження та сприяти більшій репрезентативності отриманих результатів.

У контексті подальшого розвитку дослідження доцільним видається використання інструментів корпусної лінгвістики, зокрема Sketch Engine та AntConc, які забезпечують доступ до великих збалансованих корпусів і надають розширені можливості для аналізу частотності, колокацій, ключових слів та конкордансів. Їх застосування могло б підвищити репрезентативність емпіричної бази, уніфікувати процедури відбору матеріалу та поглибити аналіз лексико-дискурсивних особливостей мовлення пресекретарів і президентів США.

6. Варто було б прояснити, яким саме чином у роботі інтерпретується психографологічний аналіз мовлення пресекретарів і яким чином на його основі було отримано дані щодо «*коефіцієнтів емболії*» (с. 25). З огляду на те, що термінологія не є усталеною в лінгвістичних дослідженнях, доцільно уточнити її зміст, методику обчислення та обґрунтування її застосування в межах обраної методології.
7. У Розділі 3 (с. 120-121) здійснюється порівняння частот уживання займенників у мовленні пресекретарів Білого дому з даними розділу газетної лексики корпусу COCA (The Corpus of Contemporary American English або COCA). Водночас доцільність такого зіставлення потребує додаткового обґрунтування, оскільки COCA (зокрема його газетна підчастина) репрезентує інший тип дискурсу – медійно-редакційний, а не безпосередньо політичний. У зв'язку з цим бажано чіткіше окреслити, чи використовується COCA як загальний референсний корпус сучасної англійської мови, і якою мірою отримані результати інтерпретуються як відхилення від загальномовної норми чи як характеристика саме політичного дискурсу.

У зв'язку з цим зафіксовані відмінності у частотах уживання займенників (зокрема I, WE, YOU) можуть бути зумовлені не лише специфікою політичного дискурсу, а й жанрово-дискурсивними особливостями порівнюваних типів текстів. Відповідно, інтерпретація цих відмінностей як підтвердження «системності» вживання займенників потребує додаткового обґрунтування. Доцільним видається або уточнення принципів добору порівнюваного корпусу, або залучення більш зіставних за типом дискурсу даних (зокрема усного підкорпусу).

8. У роботі подано кількісні дані щодо застосування комунікативних тактик пресекретарями та президентами США у відсотковому вираженні (с. 93-94), однак методика їх обчислення потребує додаткового уточнення. Зокрема, доцільно конкретизувати, яким чином здійснювався підрахунок тактик (визначення одиниці аналізу, критерії ідентифікації кожної тактики та принципи віднесення мовленнєвих фрагментів до відповідних категорій). Це дозволило б забезпечити повну прозорість процедури кількісного аналізу та підвищити відтворюваність результатів.
9. Інтерпретація використання займенника I (с. 112-113) у наведеному фрагменті як засобу привернення уваги до мовця та маркера

індивідуалізації видається дещо однозначною. У політичному та інституційному дискурсі займенник *I* може виконувати різні функції – від організації мовлення та структурування висловлювання до реалізації прагматичних стратегій усного виступу – і не завжди безпосередньо пов'язаний із самопрезентацією мовця як індивідуальної харизматичної особистості. У зв'язку з цим доцільно враховувати контекстну багатофункціональність займенникових форм та можливість альтернативних інтерпретацій наведеного прикладу.

10. Дискусійним є питання використання конструкції *I think* у мовленні пресекретарів, а саме: «Пресекретарі частіше за президентів використовують дієслівну конструкцію *I think*, оскільки їх мовлення регулюється статусно-рольовими обмеженнями, які накладає займана посада і роль всередині інституту» (висновки, п. 9, с. 124). Конструкція не має одного фіксованого значення і не може однозначно інтерпретуватися як наслідок лише статусно-рольових обмежень, оскільки в дискурсі вона є багатофункціональною (зокрема як маркера хеджування, епістемічної модальності, стратегії ввічливості та організації висловлювання).

11. У Висновках до розділу 3 (с. 124) зафіксовано, ймовірно, технічну неточність у формулюванні: «Пресекретарі Білого дому США найчастіше послуговуються особовим займенником першої особи однини *перш* за все для заміни слова *PRESIDENT*», де, очевидно, йдеться про займенник третьої особи.

Зазначимо, що висловлені коментарі та зауваження не є остаточними чи категоричними й не знижують наукової новизни, теоретичної та практичної значущості результатів, отриманих дисертанткою. Позиції та переконання авторки мають право на відстоювання під час захисту дисертації.

10. Загальний висновок про рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Здобувачка продемонструвала належний рівень теоретичної підготовки та володіння сучасною методологією лінгвістичних досліджень, зокрема у сфері дискурс-аналізу та математичної статистики. Сформовані аналітичні вміння виявляються у здатності працювати з емпіричними даними, застосовувати відповідний інструментарій і інтерпретувати результати. Загалом рівень підготовки свідчить про сформованість фахових компетентностей і готовність до самостійної науково-дослідницької діяльності.

11. Загальна оцінка дисертації і наукових публікацій щодо їхнього наукового рівня з урахуванням дотримання академічної доброчесності та щодо відповідності вимогам.

Дисертація Плюти Наталії Леонідівни на тему «Специфіка мовлення адресанта-ретранслятора в сучасному англomовному політичному дискурсі» є завершеною науковою працею, у якій авторкою отримано нові науково обґрунтовані результати. Дисертація відповідає пп. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023, а її авторка, Плюта Наталія Леонідівна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Офіційний опонент:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови
та комунікації Факультету
романо-германської філології
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка
30.06.2026

Гри

Олена ГРИЩЕНКО

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307965	
ВЛАСНИЙ ПІДПИС	
<i>О. Грищенко</i> (підп.)	ЗАСВІДЧУЮ
<i>Плюта Наталія Леонідівна</i> (посада)	<i>Доктор філософії</i>